

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра педіатрії №2

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор з наукової роботи
проф. Наконечний А.Й.

13 вересня 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

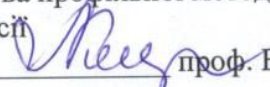
підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – доктора філософії (PhD)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 228 Педіатрія

Обговорено й ухвалено
на засіданні кафедри
педіатрії №2
Протокол № 1
від «27» серпня 2020р.

Завідувачка кафедри
педіатрії №2
 проф. Беш Л.В.

Затверджено
профільною методичною комісією
з педіатричних дисциплін
Протокол № 3
від «11» вересня 2020 р.

Голова профільної методичної
комісії
 проф. Беш Л.В.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Беш Л.В., завідувачка кафедри педіатрії №2, д. мед. н., професор
Добрянський Д.О., професор кафедри педіатрії №2, д. мед. н., професор
Дедишин Л.П., доцент кафедри педіатрії №2, к. мед. н., доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Личковська О.Л., завідувачка кафедри пропедевтичної педіатрії та медичної генетики д. мед. н., професор

ВСТУП

Педагогічна практика здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 228 Педіатрія є важливим компонентом освітньо-наукової програми, яка передбачає підготовку фахівців до викладацької діяльності, оволодіння ними навичками викладання і педагогічною майстерністю.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна програма дисципліни «Педагогічна практика» розроблена для підготовки здобувачів очної денної, очної вечірньої та заочної форм навчання до майбутньої викладацької діяльності. Дана програма є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії, що входить до блоку дисциплін «Глибинні знання зі спеціальностей у галузі знань 22 Охорона здоров'я». Під час навчально-педагогічної практики аспірант повинен теоретично і практично здійснювати науково-педагогічну діяльність, використовуючи психолого-педагогічні, предметні, фахові та методичні компетентності.

Педагогічна практика здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 228 Педіатрія є важливим компонентом освітньо-наукової програми, яка передбачає підготовку фахівців до викладацької діяльності й оволодіння ними педагогічною майстерністю.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Навчальна програма визначає орієнтацію й основний фокус підготовки, обсяг кредитів ЄКТС, перелік компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості навчального процесу.

Базою для проходження педагогічної практики є кафедра педіатрії №2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Метою педагогічної практики є набуття практичних навичок та досвіду викладацької роботи, необхідних для викладання дисциплін за фахом у закладах вищої освіти після отримання освітньо-наукового ступеня доктора філософії. Навчальний курс спрямований на оволодіння необхідними практичними навичками, формування професійної компетентності у педагогічній діяльності та розвиток особистості аспіранта.

Програма, що є частиною освітньо-наукової програми з підготовки докторів філософії очної денної, очної вечірньої та заочної форм навчання в межах професійної спеціалізації, розрахована на 90 годин (3 кредити ECTS), з яких 12 годин – навчальна робота, решта – самостійна методична й організаційна робота під контролем викладача-наставника (професора або доцента) кафедри.

Предметом педагогічної практики є окрема дисципліна або дисципліни професійного циклу навчального плану підготовки фахівців спеціальності 228 Педіатрія. Згідно з навчальним планом підготовки докторів філософії, педагогічна практика передбачає виконання аспірантом таких завдань: 1) підготовка проектів робочих навчальних програм, планів та силабусів дисциплін за фахом педіатрія; 2) підготовка та проведення семінарських (практичних) занять; 3) підготовка навчально-методичного забезпечення лекційних, семінарських (практичних) занять; 4) розробка завдань й організація самостійної роботи студентів з дисциплін за фахом педіатрія, що викладаються.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** педагогічної практики майбутніх докторів філософії є здобуття нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, організаційно-управлінській, а також науково-дослідній діяльності шляхом набуття та поглиблення знань, опанування нових умінь і навичок у навчально-методичній роботі, опрацювання наукових й інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування сучасних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін за фахом, набуття аспірантом досвіду виконання додаткових завдань

й обов'язків у межах спеціальності; створення відповідного індивідуального, вербального, кінетичного і зовнішнього іміджу.

1.2. Основними завданнями педагогічної практики є:

- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, задоволення потреб в інноваціях, формування, закріплення лідерських якостей аспіранта у командній педагогічній роботі за фахом педіатрія;
- вивчення педагогічного досвіду аспірантом, ознайомлення із сучасними досягненнями, тенденціями розвитку педагогіки та медичної науки та практики за фахом педіатрія;
- розробка пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних медичних (фармацевтичних) досягнень, що включають диференціацію, індивідуалізацію, дистанційні, інформаційно-комунікативні технології навчання за фахом педіатрія;
- здобуття професійних якостей майбутнього викладача: засвоєння новітніх методик з підготовки та проведення різних видів занять (семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тренінгів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», організації самостійної й індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти), виховання в аспірантів творчого підходу з критичним мисленням та емоційним інтелектом до навчально-методичної роботи;
- здобуття умінь готувати лекційний матеріал з використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, педіатрії, педагогіки, відповідних нормативно-правових актів, вітчизняного та зарубіжного досвіду, чітко, доступно, логічно і послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією, підвищувати рівень професійної культури.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми вивчення дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії таких **компетентностей** та **програмних результатів навчання**:

Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину й інші сфери життя.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватися у науково-професійному й освітньому середовищі, в тому числі, - на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної або колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

ЗК9. Здатність мислити педагогічно, адаптувати зміст, форми, методи та засоби педагогічного процесу до поставленої мети і завдань, виявляти, аналізувати й ефективно вирішувати педагогічні проблеми.

Фахові (спеціальні, предметні) компетентності (ФК)

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати та інтерпретувати основні концепції, теорії, гіпотези, сучасний стан проблем та досягнень за обраним науковим напрямком та в освітню діяльність за фахом педіатрія.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом педіатрія.

ФК7. Здатність представляти результати власних наукових досліджень у вигляді друкованих праць або усних презентацій відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ФК9. Здатність організувати та здійснювати педагогічну діяльність за фахом педіатрія, вдосконалювати педагогічну майстерність, застосовуючи традиційні й інноваційні методи, прийоми та засоби.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння в науковій та освітній діяльності за фахом педіатрія.

ПРН11. Презентувати у науковому та освітньому фаховому співтоваристві результати власних наукових досліджень за фахом педіатрія в усній та письмовій формах, державною та іноземною мовою, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ПРН13. Організувати та керувати роботою колективу (студентів, слухачів, колег, міждисциплінарної команди).

ПРН14. Організувати та керувати освітнім процесом в за фахом педіатрія, оцінювати його ефективність, виявляти й усувати педагогічні проблеми.

ПРН15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН17. Використовувати принципи академічної доброчесності у власній науково-професійній та педагогічній діяльності за фахом, протидіяти проявам академічної недоброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих й оприлюднених наукових результатів.

Очікувані результати навчання з дисципліни

Забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем педіатрії, виконання дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань з педіатрії.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів (годин), з них:					Рік навчання, семестр	Вид контролю
	Всього	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Семінарські заняття (год)	Самостійна робота (год)		
Педагогічна практика	3 кредити/ 90 год	0	0	12	78	3 рік, 5-6 семестр	Залік

Очна денна, очна вечірня, заочна форма

Розділ	Назва розділу	Години	Вид заняття (години)			
			Лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7

1.	Складання індивідуального календарного плану педагогічної практики на кафедрі педіатрії №2	4				4
2.	Організація педагогічного процесу в сучасній вищій школі. Ознайомлення з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни педіатрія	24				24
3.	Підготовка аспірантами навчально-методичної документації для проведення практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів на кафедрі педіатрії №2	26			6	20
4.	Підготовка до лекцій	6			2	4
5.	Проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни педіатрія	16			4	12
6.	Організація дистанційного навчання	4				4
7.	Виховна робота зі студентами на кафедрі педіатрії №2	6				6
8.	Складання підсумкового звіту з педагогічної практики	4				4
Всього:		90	0	0	12	78

4. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ	Назва розділу	Години	Назва теми	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
1.	Складання індивідуального календарного плану педагогічної практики на кафедрі педіатрії №2	4	Складання індивідуального календарного плану педагогічної практики на кафедрі педіатрії №2		4
2.	Організація педагогічного процесу в сучасній вищій школі. Ознайомлення з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни педіатрія	24	Ознайомлення з організацією викладання дисципліни педіатрія та вимогами до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця		2
			Ознайомлення зі структурою та змістом програми й силабуса з дисципліни педіатрія		4
			Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для практичних занять з дисципліни педіатрія		4

			Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій для самостійних занять з дисципліни педіатрія		2
			Аналіз критеріїв оцінювання знань студентів		2
			Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри; обговорення з викладачами використаних методів, навичок і прийомів		6
			Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів кафедри		4
3.	Підготовка аспірантами навчально-методичної документації для проведення практичних (семінарських) занять, самостійної роботи студентів на кафедрі педіатрії №2	26	Розробка проєкту програми та силябуса (2 кредити) для вибіркової дисципліни за темою дисертаційної роботи		6
			Розробка плану практичних занять з дисципліни педіатрія, обговорення їх з керівником практики, проведення занять відповідно до плану	2	
			Розробка плану та конспекту практичного заняття (4 академічні години) з дисципліни педіатрія		4
			Розробка методичних рекомендацій для практичних (самостійних) занять (4 академічні години) за темою дисертаційної роботи		4
			Розробка завдань для самостійної роботи, поточного контролю і тестів з дисципліни педіатрія	2	
			Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, клінічних випадків) з дисципліни педіатрія		6
			Підготовка конспекту лекції (оглядової презентації за темою дисертаційної роботи), обговорення його з керівником практики	2	
4.	Підготовка до лекцій	6	Методика створення мультимедійної презентації лекції з дисципліни педіатрія. Робота в якості лекційного асистента.		4
			Проведення тренінг-лекційного заняття з використанням оглядової презентації за темою дисертаційної роботи. Обговорення його результатів з керівником практики	2	
5.	Проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни педіатрії	16	Проведення семінарського заняття з дисципліни педіатрія із застосуванням сучасних методик викладання	2	

			Відпрацювання методики проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни педіатрія		6
			Використання активних форм навчання (круглий стіл, зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем з дисципліни педіатрія у нетрадиційній формі)	2	
			Організація та проведення консультацій для студентів з дисципліни педіатрія		6
6.	Організація дистанційного навчання	4	Відпрацювання методики дистанційного проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни педіатрія		4
7.	Виховна робота зі студентами на кафедрі педіатрії №2	6	Планування та організація виховної роботи зі студентами з формування у них професійних якостей сучасного фахівця		6
8.	Складання підсумкового звіту з педагогічної практики	4	Підготовка матеріалів практики та звіту		4
Всього:		90		12	78

Тематичний план семінарських занять
(очна денна, очна вечірня, заочна форма)

№ з/п	Тема	Години
1.	Розробка плану практичних занять з дисципліни педіатрія, обговорення їх з керівником практики, проведення занять відповідно до плану	2
2.	Розробка завдань для самостійної роботи, поточного контролю і тестів з дисципліни педіатрія	2
3.	Підготовка конспекту лекції (оглядової презентації за темою дисертаційної роботи), обговорення його з керівником практики	2
4.	Проведення тренінг-лекційного заняття з використанням оглядової презентації за темою дисертаційної роботи. Обговорення його результатів з керівником практики	2
5.	Проведення семінарського заняття з дисципліни педіатрія із застосуванням сучасних методик викладання	2
6.	Використання активних форм навчання (круглий стіл, зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем з дисципліни педіатрія у нетрадиційній формі)	2
Всього		12

Тематичний план самостійної роботи
(очна денна, очна вечірня, заочна форма)

№ з/п	Тема	Години
1.	Складання індивідуального календарного плану педагогічної практики на кафедрі педіатрії №2	4
2.	Ознайомлення з організацією викладання дисципліни педіатрія та вимогами до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця	2
3.	Ознайомлення зі структурою та змістом програми й силабуса з дисципліни педіатрія	4
4.	Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій	4

	дацій для практичних занять з дисципліни педіатрія	
5.	Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом мет одичних рекомендацій для самостійних занять з дисципліни педіатрія	2
6.	Аналіз критеріїв оцінювання знань студентів	2
7.	Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри; обговорення з викладачами використаних методів, навичок і прийомів	6
8.	Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів кафедри	4
9.	Розробка проєкту програми та силабуса (2 кредити) для вибіркової дисципліни за темою дисертаційної роботи	6
10.	Розробка плану та конспекту практичного заняття (4 академічні години) з дисципліни педіатрія	4
11.	Розробка методичних рекомендацій для практичних (самостійних) занять (на 4 академічні години) за темою дисертаційної роботи	4
12.	Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, клінічних випадків) з дисципліни педіатрія	6
13.	Методика створення мультимедійної презентації лекції з дисципліни педіатрія. Робота в якості лекційного асистента.	4
14.	Відпрацювання методики проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни педіатрія	6
15.	Організація та проведення консультацій для студентів з дисципліни педіатрія	6
16.	Відпрацювання методики дистанційного проведення практичних (семінарських) занять з дисципліни педіатрія	4
17.	Планування та організація виховної роботи зі студентами з формування у них професійних якостей сучасного фахівця	6
18.	Підготовка матеріалів практики та звіту	4
	Всього	78

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності аспірантів згідно з навчальним планом є:

- а) семінарські заняття,
- б) самостійна робота аспірантів.

Семінарські заняття і самостійна робота передбачають:

- 1) ознайомлення із сучасними досягненнями, тенденціями розвитку педагогіки в медичній галузі;
- 2) ознайомлення з організацією викладання навчальних дисциплін за фахом у вищій школі згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця;
- 3) ознайомлення зі структурою та змістом, а також розробку програми і силабуса дисциплін за фахом;
- 4) ознайомлення зі структурою та змістом методичних рекомендацій для практичних, семінарських та самостійних занять дисциплін за фахом, розробку методичних рекомендацій для практичних (самостійних) занять.
- 5) вивчення аспірантом педагогічного досвіду провідних викладачів кафедри, за якою він закріплений, шляхом відвідування лекцій, практичних і семінарських занять дисциплін за фахом;
- 6) відпрацювання методики проведення різних видів занять (семінарів-практикумів, семінарів-нарад, семінарів-тренінгів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти), навчально-виховного процесу серед студентів (слухачів), впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних медичних (фармацевтичних) досягнень, що включають дифе-

ренціацію, індивідуалізацію, дистанційні, інформаційно-комунікативні технології навчання за фахом;

7) здобуття аспірантом навиків та вмінь готувати лекційний матеріал з використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, медицини (фармації) за фахом.

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Дисципліна «Педагогічна практика», закінчується підсумковим контролем формою якого є залік, базується на результатах оцінювання поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування дисципліни аспірант має виконати такі завдання:

- відвідувати лекційні, семінарські та практичні заняття провідних науково-педагогічних працівників кафедри;
- виконувати навчально-методичну роботу (написання конспектів лекцій, підручників, навчальних посібників та інших навчально-методичних матеріалів);
- проводити практичні заняття, лекції або їх фрагменти;
- розробляти завдання й організувати самостійну роботу студентів з дисциплін, що викладаються;
- підготувати навчально-методичне забезпечення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- керувати науково-дослідною та виховною роботою студентів;
- захистити свою педагогічну практику на методичному засіданні кафедри.

7. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Проект програми та силабуса (2 кредити) для вибіркової дисципліни за темою дисертаційної роботи.

2. План, конспект та методична розробка 1 практичного заняття (4 академічні години) з дисципліни за фахом.

3. Конспект тренінг-лекції або мультимедійна презентація за тематикою дисертаційної роботи.

4. Рецензії наукового керівника або викладача-наставника на проекти програми і силабуса (2 кредити), та методичних рекомендацій практичного заняття (4 академічні години).

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
2. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Вінниця: «Нова книга», вид. 3. 2013. 560 с.
3. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. – 360 с.
4. Економічний аналіз використання ресурсів в системі охорони здоров'я: навч. посібн. / За загальною редакцією В. Д. Парія / Житомир: «Полісся», 2015. 148 с.
5. Коваль О. Педагогіка та психологія вищої школи: навчально-методичний комплекс // Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2016. – 65 с.
6. Коваль О. Методичні вказівки до практикуму з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 20 с.
7. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 85 с.

8. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьева, Г. І. Матукова. – Сімферополь : Дайфі, 2011. – 270 с.
9. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів / Авторський колектив: Т. Фулей (керівник робочої групи), Н. Буруковська, Т. Будниченко, Г. Савченко. – К., 2016. – 90 с.
10. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. – Х. : НФаУ, 2019. – 248 с.
11. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2018. – 120 с.
12. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столярєвська; за ред. В.М. Кухаренка. – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.
13. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. – 280 с.
14. Pedagogical interaction in high school, the structural and functional model of pedagogical interaction. International Journal of Environmental & Science Education 2016, Vol. 11, No. 9, 2553-2566.
15. Scott CL. The futures of learning 3: what kind of pedagogies for the 21st century? UNESCO education research and foresight, Paris, 2015 [ERF Working Papers Series, No. 15]. <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002431/243126e.pdf>.

Додаткова

1. Nelson textbook of Pediatrics 21st Edition by Robert M. Kliegman, Joseph W. St Geme III, et al. Philadelphia: Elsevier, 2020.
2. Педіатрія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / [О. В. Тяжка та ін.]; за ред. проф. О. В. Тяжкої. Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця МОЗ України. 5-те вид., випр. та допов., оновлене. Вінниця: Нова кн., 2018. 1150 с.
3. Аряєв М.Л., Котова Н.В., Горностаєва Н.Ю. та ін. Педіатрія: у 2-х т. Одес. нац. мед. ун-т., 2014.
4. Неонатологія: підручник : у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.] ; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2020.
5. Неонатологія Т.2 / В.М. Запорожан, М.Л. Аряєв, Д.О. Добрянський. Акушерство та гінекологія: у 4 томах: національний підручник. За редакцією академіка НАМН України проф. В.М. Запорожана. К.: ВСВ "Медицина", 2013.

Інформаційні ресурси

1. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск дванадцятий. – К. 2020.
2. Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10). Версія 2019 р.
3. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з початкової, реанімаційної і післяреанімаційної допомоги новонародженим в Україні. Наказ МОЗ України від 28 березня 2014 року №225.
4. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям. ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 лютого 2015 р. № 92.
5. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.05.2016 № 449 / О.Г. Єщенко, М.В. Зеленська, Л.А. Сторожук та ін. Київ, 2016. 90 с.

6. Дорожня карта з елімінації випадків передачі від матері до дитини сифілісу в Україні. СХВАЛЕНО рішенням Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ інфекції/СНІДу від 22 серпня 2019 року.
7. Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Залізодефіцитна анемія». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 02.11.2015 № 709.
8. Про затвердження клінічного протоколу надання медичної допомоги дітям із підозрою на вроджений сифіліс. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.10.2009 № 769.
9. Про затвердження уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги дітям із захворюваннями органів травлення. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 січня 2013 року № 59.
10. Клінічний протокол надання допомоги новонародженій дитині з дихальними розладами / В.Б. Педан, Є.Є. Шунько, Т.К. Знаменська та ін. // Наказ № 484 МОЗ України від 21.08.2008 р. Київ, 2008. 56 с.
11. Жовтяниця новонароджених. Клінічний протокол надання неонатологічної допомоги дітям / Р.О. Моїсеєнко, В.Б. Педан, Н.Я. Жилка та ін. Наказ № 255 МОЗ України від 27.04.2006 р. Київ, 2006. 33 с.
12. Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю "Дитяча гематологія". Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20 липня 2005 року № 364.
13. Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей. Затверджено наказом МОЗ України від 09.07.2004 р.
14. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям гострі респіраторні інфекції – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499.
15. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям грип – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499.
16. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 лютого 2015 р. № 92.
17. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Бронхіальна астма у дітей». Наказ МОЗ України №88 від 08 жовтня 2013 р.
18. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію». Наказ МОЗ №916 від 30.12.2015 року.